

К.і.н., доцент Рощина Л.О.

Донецький національний технічний університет, Україна

Духовний зв'язок українських та канадських греко-католиків

У зв'язку з процесами релігійного та духовного відродження українського суспільства зростає науковий інтерес до проблеми розвитку УКЦ у Канаді та в Україні, питань їх відносин і взаємодії. У цій площині проблема характеру взаємозв'язків та тенденцій розвитку Української греко-католицької церкви в Україні та Канаді як один з факторів духовного розвитку України у ХХ ст. є актуальною і важливою для вивчення.

З проголошенням незалежності України активізуються зв'язки між греко-католицькими церквами Канади та України. Українська греко-католицька церква Канади надає УГКЦ значну фінансову допомогу, організує збори коштів серед віруючих для будівництва храмів в Україні. В 1990-ті роки ХХст. в Канаді започатковано діяльність благодійних товариств, які збирали та перераховували кошти, висилали в східну та західну Україну гуманітарну допомогу у вигляді “посилок”. Значну допомогу Українській греко-католицькій церкві надає організація “Допомога Україні”, яка діє з 1990 року. В перший рік своєї діяльності (1991р.) комітетом було передано більше 300 посилок-передач. Вже в наступному році кількість посилок-передач збільшилась до 400 штук. Адресати, на які пересилались посилки, були у всіх областях України. З них 58% відправлялася в Західну Україну, а 42% – Східну. Комітет мав безпосередній контакт з 6-ма сиротинцями, 4-ма будинками для людей похилого віку. За період 1991- 2002 р., надіслано понад 3000 посилок, загальною вагою 60000 кг. [1, 233]. Крім того, активна гуманітарна допомога

надається канадським Червоним хрестом. На 2005р. сума цієї допомоги складала коло 14млн. доларів.

Саме з досвіду канадської церкви в Україні залучають до духовної освіти жінок як катехитів та активних громадських діячів. Жінкам відведено не тільки катехитичну функцію в церкві, а й соціальну. З допомогою Канади відроджуються чернечі чини, йде їх розбудова, зокрема Сестер Служебниць, Редемптористів, О.О. Василіан тощо. З Канади їдуть на українську землю для постійного служіння та розбудови чину сестри Служебниці [2, с. 43].

Канадська ГКЦ надала значну допомогу УГКЦ церковною літературою, а також допомагала у відкритті греко-католицьких видавництв в Україні: “Свічадо”, “Видавництво О.О. Василіан” та інших. Друкуються Біблії, катехитична література, започатковано видання дитячих журналів “Дзіночок”, “Зернятко”, “Сто талантів” тощо. Крім дитячих, відкрито часописи, які на перших порах існування отримували значну підтримку церквою з Канади. Зокрема, це журнал “Слово...”, який видавався в Дрогобицькій семінарії. З 1996 року надається фінансова допомога о. Мітрата В. Божика монастирю Монахів Студійського Уставу – видавничий відділ “Свічадо” – для друкування багатотиражної партії молитовників [3, 134]

Канадські українці беруть активну участь у становленні богословської освіти УГКЦ. Це простежується не тільки в наданні фінансової допомоги. Через брак кваліфікованих педагогів у перші роки незалежності України чимало канадських викладачів приїздили до Західної України для викладання окремих дисциплін у греко-католицьких семінаріях та Львівській Богословській академії. Між духовними освітніми установами Канади та України відбуваються тісні зв'язки, обмін студентами. Значну допомогу в розбудові мережі греко-католицьких духовних освітніх установ надають вищі навчальні заклади ГКЦ Канади. Велику увагу УГКЦ приділяє катехизації населення та вихованню молоді. Виникають та активно функціонують молодіжні організації, літні молодіжні табори. Значне місце в цих процесах також належить Канадській греко-католицькій церкві [4, с. 78].

Співпраця УГКЦ з КГКЦ активно простежується в благодійній діяльності. З 1991р. офіційною благодійною організацією Української Греко-католицької церкви в Україні є “Карітас” – благодійницька організація, яка допомагає дітям-сиротам та дітям, батьки яких позбавлені прав на виховання дітей. На сьогодні “Карітас” України є повноправним членом “Карітас Інтернаціоналіс” та “Карітас Європа”. Мережа дитячих будинків під егідою цієї організації активно діє в країні, особливо на теренах західної України [5, с. 135].

Українська греко-католицька церква в Канаді активно підтримує надання УГКЦ статусу патріархії. З цією метою в Канаді діють комітети на підтримку патріархії: Українська молодь Канади, Братство українців католиків, Ліга українських католицьких жінок Канади [6, с. 289].

Отже, сучасні зв'язки двох греко-католицьких церков багатопланові. Перспективи розвитку цих стосунків автор бачить у подальшій співпраці ГКЦ Канади та України в освітній, культурній та духовній площинах. Необхідно налагодити постійний обмін студентами духовних освітніх установ, проводити спільні наукові конференції та засідання круглого столу не лише з богословських проблем, а й в інших площинах. Обмін досвідом буде корисним при вирішенні соціальних негараздів, таких, як наркоманія, ВІЛ – СНІД, зростання дитячої безпритульності та сирітства в Україні тощо. Греко-католицькою церквою в Канаді розроблено та активно втілюється в життя механізми впливу на ці процеси, цей досвід корисно було б перейняти греко-католикам України. Плідними будуть спільні дії церков обох країн щодо надання Українській греко-католицькій церкві статусу патріархії.

Література

1. Фігус-Ралько А. Українська Канада. – Виннепег, 2001. – 279 с.
2. Українська греко-католицька церква / За ред. Я.Грицака. – К.: Знання, 2004. – 123 с.
3. Українські канадці в історичних зв'язках з землею батьків / За ред. В. Божика. – Львів: Свічадо, 1994. – 278 с.
4. Столокос Н.Г. Конфесійно-етнічні трансформації в Україні. – Рівне: Колос, 2003. – 189 с.
5. о. Кость П. Історія української церкви. – Львів: вид-во О.О. Василян, 2002. – 158 с.
6. Начерк історії Ліги Українських Католицьких жінок Канади Торонтської єпархії / За ред. Я. Винницької. – Торонто, 2001. – 375 с.